

UWAGA NA ŻMIJE!

Coraz częściej na terenie Gminy Siewierz można natrafić się na żmije, które budzą powszechny strach i niepokój. Jedynym gatunkiem jadowitym żyjącym na terenie Polski jest **żmija zygzakowata**, która pełni ważną rolę w naturalnych ekosystemach. Od 1986 r. podlega ochronie gatunkowej, tak jak wszystkie polskie gady. Ulubionym środowiskiem życia żmij są polanki, podmokłe lasy, stopy kamieni na pograniczu pól i lasów, zwłaszcza w okolicach górzystych. Doskonałym miejscem rozrodu dla tych gadów mogą być przydomowe skalniaki, gdzie szczeliny między kamieniami stanowią schronienie, a trociny i kory stwarzają dobre warunki termiczne.

Z przykrością należy stwierdzić, że do obecności gadów i innych nieproszonych mieszkańców lasów, łąk i pól na terenach naszych nieruchomości przyczyniają się wszyscy, którzy nie dbają o ład i porządek na nieruchomościach i wokół nich. Zarośnięte trawą i inną roślinnością tereny stanowią wspaniałe miejsce bytowania wszelkiego rodzaju gadów (np. żmije, węże), płazów, owadów (np. krocionogów, komarów, os) oraz zwierząt (np. lisów, dzików). Aby ograniczyć wizyty nieproszonych gości na naszych nieruchomościach **należy systematycznie kosić trawę na i wokół nieruchomości**. Nie dopuszczać do zarastania roślinnością ugorów, poprzez ich systematyczne wykaszanie. Działania takie pozwolą ograniczyć rozprzestrzenianie się ww. organizmów na terenach użytkowanych przez ludzi.

Jeżeli jednak spotkamy żmije nie prowokujemy jej. Żmija, gdy nie ma możliwości ucieczki atakuje odruchowo. Po jej ukąszeniu na skórze pozostają dwie charakterystyczne ranki, w miejscu gdzie wbite były zęby jadowe. **Żmija wprowadza do organizmu osoby ukąszonej działający toksycznie i alergicznie jad**, powodujący między innymi rozpad krwinek czerwonych, zaburzenia krzepnięcia krwi, uszkadzający śródbłonek naczyń. Jad żmii jest najsilniejszy wiosną (najbardziej stężony). Nie każde ukąszenie żmii jest związane z wprowadzeniem jadu do organizmu człowieka. Zdarzają się tak zwane „suche ukąszenia”, kiedy jad nie jest wprowadzany do ciała (oczywiście rzadko). Nawet martwe węże mogą ukąsić do kilku godzin po swojej śmierci! Typowym objawem wprowadzenia jadu jest wyraźny obrzęk w miejscu ukąszenia. Towarzyszy mu ból, a obrzęk stopniowo narasta i może utrzymywać się nawet parę tygodni. U około 20-25% ukąszonych występują nasilone objawy ogólne takie jak poty, zawroty głowy, zaburzenia żołądkowo-jelitowe, podwyższenie temperatury ciała. W ciężkich zatruciach występuje wstrząs objawiający się osłabieniem, błądzącością, uczuciem zimna, przyspieszeniem akcji serca i spadkiem ciśnienia krwi. Śmiertelność po ukąszeniu żmii jest oceniana na ok. 1%.

Bezpośrednio po ukąszeniu przez żmiję należy zachować spokój; gdy ukąszone jest dziecko – trzeba je maksymalnie uspokoić (bardzo ważne!). Kończynę, na której jest ukąszenie należy unieruchomić, także sam ukąszony powinien przebywać w spoczynku, ponieważ ruch (praca mięśni) przyspiesza wchłanianie jadu. Dawniej zalecano, by powyżej ukąszenia założyć opaskę uciskową – według najnowszych wytycznych nie należy tego robić. Miejsce ukąszenia należy (o ile jest to możliwe) umyć wodą z mydłem i obłożyć lodem. Nie należy przemywać spirytusem – powoduje on koagulację (zasklepienie) tkanek, przez co jad nie może swobodnie wypływać z rany. Nie jest zalecane nacięcie miejsca ukąszenia i odsysanie krwi z jadem. Działanie takie pomimo, że istnieje w świadomości ludzi może przynieść więcej szkody niż pożytku. Dorosły, zdrowy człowiek powinien takie ukąszenie przeżyć bez większych komplikacji, choć niebezpieczne mogą być ukąszenia w twarz i szyję, z uwagi na szybkie przemieszczenie się jadu w krwiobiegu. Mogą one być rzeczywistym zagrożeniem życia dzieci.

Dlatego, jeśli już dojdzie do ukąszenia, **należy szybko podać antytoksynę w zastrzyku**. Jad jest też niebezpieczny dla osoby będącej pod wpływem alkoholu. W związku z powyższym, apeluję o ostrożność, niepodchodzenie i niedotykanie gadów. **Należy zakładać na wycieczki do lasu stosowny ubiór tzn. solidne buty i długie spodnie, które zabezpieczają przed ukąszeniem**. Pod żadnym pozorem nie należy dotykać gadów ani ich prowokować, jak również zabijać. W przypadku ukąszenia przez żmije należy niezwłocznie udać się do izby przyjęć najbliższego szpitala lub na oddział SOR – Szpitalnego Oddziału Ratunkowego, który funkcjonuje np. w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym Nr 5 im. Św. Barbary w Sosnowcu ul. Medyków 1 tel. 32 368 21 61.